

Ohjelmakausi 2028–2034: Suomen kansallisen ja alueellisen kumppanuussuunnitelman valmistelu

Maakunnan yhteistyöryhmä 04.05.2026

Seuraavan EU:n ohjelmakauden valmistelu käynnistyi EU-tasolla heinäkuussa 2025, kun Euroopan komissio antoi omat ehdotuksensa EU:n monivuotisesta rahoituskehuksesta ja keskeisistä asetuksista. Aluekehityksen ja maaseudun kehittämisen kannalta keskeisin muutos nykyauteen ovat kansalliset ja alueelliset kumppanuussuunnitelmat (NRPP), jotka keräävät yhden suunnitelman alle useita aiemmin erillisinä ohjelmina toimineita EU-rahastoja. Kumppanuussuunnitelman sisällöistä on komissio antanut muutamia keskeisiä reunaehtoja, kuten esimerkiksi korvamerkitty rahoitusosuus maatalouden tukemiseen. Samalla kumppanuussuunnitelmien sisällössä on myös jäsenmailla entistä enemmän kansallista päätösvaltaa rahoituksen kohdentamisesta, mikä korostaa kansallisen ohjelmavalmistelun roolia entistä enemmän.

Toisena merkittävänä muutoksena EU:n monivuotisessa rahoituskehyksessä on yksi yhteinen asetus varojen käytön ehdoista. Tämä niin sanottu tuloskehysasetus määrittää budjetin toimeenpanosta uudella tavalla tulosperusteisesti. Suomen kumppanuussuunnitelman kannalta tämä tarkoittaa, että suunnitelmaan on kirjattava investointien ja uudistusten tulostavoitteita, joiden perusteella komissio jatkossa maksaa rahoituksen jäsenmaille. Realististen, mutta samalla oikeisiin kehittämistarpeisiin vastaavien tulostavoitteiden asettaminen on kansallisen kumppanuussuunnitelman valmistelun tärkein prosessi.

Suomen kansallisen NRPP:n kumppanuusvalmistelun odotetaan käynnistyvän aikaisintaan kesäkuussa. Kevään 2026 aikana toimii keskeisten ministeriöiden työryhmä, joka pohtii NRPP:n hallintomallia ja kumppanuussuunnitelman toimeenpanoa. Maakuntien edustusta ei tässä työryhmässä ole mukana. Maakunnat tekevät kevään aikana kuitenkin oma-aloitteista valmistelua, jonka tarkoituksena on määritellä aluekehityksen kannalta tärkeimmät sisällöt ja näkemys toimeenpanon rakenteesta osana uutta kumppanuussuunnitelmaa.

Yhdeksän maakunnan yhteisenä edunvalvojana toimiva kehittämispäällikkö Mikko Kangas esittelee valmistelutilanteen kokouksessa.

Päätösesitys:

Maakunnan yhteistyöryhmä merkitsee asian tiedoksi.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Eero Venäläinen

Asiantuntija Mikko Kangas Etelä-Pohjanmaan liitto, p. 040 1822 259